

Total No. of Printed Pages—15

4 SEM TDC GEEC (CBCS) 4.1/4.2/4.3

2 0 2 2

(June/July)

ECONOMICS

(Generic Elective)

Paper : GE-4.1/4.2/4.3

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : GE-4.1

(Indian Economy—II)

1. তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer as directed of the following :

- (a) কৃষি বৈচিত্ৰ্যতা জোখাৰ এটা সূচকৰ নাম লিখা।

Name one index used for measuring
agricultural diversification.

- (b) আমদানি-বণ্টনি নীতি কি ?

What is EXIM policy?

(c) তলৰ কোনটো কৃষি বিত্তৰ উৎস ?

Which one of the following is a source of agricultural finance?

(i) SIDBI

(ii) NABARD

(iii) IDBI

(iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

None of the above

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(d) চিলিং আইন কি ?

What is the meaning of Ceiling Act?

(e) নিৰ্বিনিয়োগ বুলিলে কি বুজা ?

What is the meaning of disinvestment?

(f) MSME ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা ।

Write the full form of MSME.

(g) সেৱাখণ্ডৰ এটা উদাহৰণ লিখা ।

Write one example of service sector.

(h) সেউজ বিপ্লৱৰ সৈতে জড়িত বিষয়টো হৈছে _____ ।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

Green Revolution is associated with _____.

(Fill in the blank)

(c) তলৰ কোনটো কৃষি বিত্তৰ উৎস ?

Which one of the following is a source of agricultural finance?

(i) SIDBI

(ii) NABARD

(iii) IDBI

(iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

None of the above

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(d) চিলিং আইন কি ?

What is the meaning of Ceiling Act?

(e) নিবিনিয়োগ বুলিলে কি বুজা ?

What is the meaning of disinvestment?

(f) MSME ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা ।

Write the full form of MSME.

(g) সেৱাখণ্ডৰ এটা উদাহৰণ লিখা ।

Write one example of service sector.

(h) সেউজ বিপ্লৱৰ সৈতে জড়িত বিষয়টো হৈছে _____।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

Green Revolution is associated with _____.

(Fill in the blank)

অথবা / Or

- (b) EXIM Policy ৰ উদ্দেশ্যসমূহ কি কি? ভাৰত চৰকাৰে বণ্টানি বৃদ্ধি কৰিবলৈ জোৰ দিয়া খণ্ডসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা। 3+9=12

What are the objectives of EXIM Policy? Discuss briefly the thrust areas as identified by the Government of India for intensifying exports.

4. (a) ভাৰতবৰ্ষৰ গ্ৰাম্য অৰ্থনীতিৰ বিকাশত ভূমি-সংস্কাৰ ব্যৱস্থাৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা। ভূমি-সংস্কাৰৰ প্ৰধান অন্তৰায়সমূহ কি কি? 8+3=11

Explain the importance of land reform measures in the development of rural economy of India. What are the main obstacles to land reform?

অথবা / Or

- (b) সেউজ বিপ্লৱ কি? ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত সেউজ বিপ্লৱৰ প্ৰভাৱসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 3+8=11

What is Green Revolution? What are the impacts of Green Revolution on Indian economy?

5. (a) ভাৰতৰ ঔদ্যোগিক উন্নয়নৰ গতি মছৰ হোৱাৰ প্ৰধান কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। আৰ্থিক সংস্কাৰৰ সময়ছোৱাত লোৱা ঔদ্যোগিক নীতিয়ে ঔদ্যোগিক উন্নয়নত কেনেদৰে সহায় কৰিছে? 6+5=11

Explain the main factors responsible for slow pace of industrialization in India. How has the industrial policy taken during the economic reforms helped in industrial development?

অথবা / Or

- (b) ভাৰতবৰ্ষত ৰাজহুৱা খণ্ডৰ প্ৰতিষ্ঠানত হোৱা নিৰ্বিনিয়োগৰ প্ৰভাৱ ব্যাখ্যা কৰা। 11

Explain the impact of disinvestment in public sector undertakings in India.

6. (a) সেৱাখণ্ড বুলিলে কি বুজা? এখন দেশৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত সেৱাখণ্ডৰ অৱদান ব্যাখ্যা কৰা। 3+8=11

What is service sector? Discuss the contribution of service sector in the economic development of a country.

অথবা / Or

- (b) ১৯৯১ চনৰ পৰা ভাৰতৰ সেৱাখণ্ডৰ গঠন আৰু বৃদ্ধি সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা। 11

Explain about the composition and growth of service sector in India since 1991.

(6)

7. (a) ভাৰতৰ কৃষিজাত সামগ্ৰীৰ বিপণন ব্যৱস্থাৰ সমস্যাসমূহ আলোচনা কৰা। ইয়াৰ উন্নতিৰ বাবে প্ৰতিকাৰমূলক ব্যৱহাসমূহ উল্লেখ কৰা। 7+4=11

Discuss the problems of agricultural marketing in India. Mention some remedial measures for its improvement.

অথবা / Or

- (b) বিশ্ব বাণিজ্যিক সংগঠনৰ উদ্দেশ্যসমূহ উল্লেখ কৰা। ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ ওপৰত ইয়াৰ যোগাত্মক আৰু ঋণাত্মক পৰিণাম বিশ্লেষণ কৰা। 4+7=11

Mention the objectives of the World Trade Organization. Analyze its positive and negative effects on Indian economy.

Paper : GE-4.2

[**Economic History of India (1857-1947)**]

1. তলত দিয়াসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following :

(a) ১৮৭০ চনত ভাৰতৰ দৰিদ্ৰতা সমস্যা অধ্যয়ন কৰা
অৰ্থনীতিবিদজনৰ নাম কি ?

Name the economist who studied the
problem of poverty in India during
1870.

(b) ব্ৰিটিছৰ দ্বাৰা প্ৰৱৰ্তন কৰা এটা ভূমি কাৰ্যকাল-প্ৰণালী
উল্লেখ কৰা।

Mention one land tenure system
introduced by the British.

(c) কোন বছৰত বঙ্গৰ দুৰ্ভিক্ষ আৰম্ভ হৈছিল ?

In which year did the Bengal famine
start?

(d) ১৯০০ চনৰ পাঞ্জাব ভূমি বিচ্ছিন্নতা আইনৰ লক্ষ্য কি ?

What is the aim of Punjab Land
Alienation Act introduced in 1900?

(e) ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ জনক হিচাপে কাক জনা যায় ?

Who is known as the father of Indian
Economics?

- (f) ১৯শ শতাব্দীৰ আৰম্ভণীতে ভাৰতে ৰপ্তানী কৰা মুখ্য দ্ৰব্য এবিধৰ নাম উল্লেখ কৰা।

Write one of the major export items of India at the beginning of 19th Century.

- (g) ১৯২০ চনত গঠন হোৱা প্ৰথম কেন্দ্ৰীয় শ্ৰমিক সংঘৰ নাম কি?

Name the first central organization of labour formed in 1920.

- (h) জনসংখ্যাৰ কোনটো লোকপিয়লত ভাৰতে নেতিবাচক জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ অভিজ্ঞতা হৈছিল?

In which population census, India had experienced negative population growth?

2. তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write short notes on any *four* of the following (within 150 words each) :

- (a) গান্ধীৰ অৰ্থনৈতিক ধাৰণা

The economic ideas of Gandhi

- (b) স্বাধীনতাৰ পূৰ্ব যুগৰ বৃত্তিগত গাঁথনি

Occupational structure in the pre-Independence era

- (c) ব্ৰিটিছ যুগত কৃষিৰ বাণিজ্যীকৰণৰ কাৰণসমূহ
Causes of commercialization of agriculture during the British period
- (d) আন্তঃযুদ্ধকালৰ ঔদ্যোগীকৰণৰ প্ৰকৃতি
Nature of industrialization in the interwar period
- (e) ৰেল উন্নয়নৰ প্ৰভাৱসমূহ
Effects of railway development

3. (a) ব্ৰিটিছ শাসনকালত ভাৰতত অৰ্থনৈতিক পৰিৱৰ্তনৰ এক
অৰলোকন দিয়া।

6

Give an overview of economic transition in India during the British rule.

অথবা / Or

- (b) ব্ৰিটিছ শাসনকালত ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক অনগ্রসৰতাৰ
কাৰণবোৰ বৰ্ণনা কৰা।

Explain the causes of economic backwardness of Indian economy during the British rule.

4. (a) স্বাধীনতাৰ পূৰ্বে ভাৰতৰ জনগাঁথনিৰ পৰিৱৰ্তন ব্যাখ্যা
কৰা।

10

Explain the demographic transition of India in the pre-Independence era.

অথবা / Or

- (b) ১৮৫৭ চনৰ পৰা ১৯৪৭ চনলৈ ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় আয়ৰ প্ৰৱণতা আৰু গঠনৰ বিষয়ে এটা ধাৰণা দিয়া।

Give an idea about the trend and composition of national income of India from 1857 to 1947.

5. (a) স্বাধীনতাৰ পূৰ্বৰ সময়ছোৱাত ভাৰতীয় কৃষিৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

10

Explain briefly about the Indian agriculture during the pre-Independence period.

অথবা / Or

- (b) স্বাধীনতাৰ পূৰ্বৰ ভাৰতৰ গ্ৰাম্য ঋণগ্ৰস্ততাৰ কাৰণ আৰু পৰিণাম ব্যাখ্যা কৰা।

Explain the causes and consequences of rural indebtedness in India before Independence.

6. (a) ঊনবিংশ শতিকাৰ মাজভাগত ভাৰতৰ ঔদ্যোগিক বিকাশৰ অৱস্থা ব্যাখ্যা কৰা।

15

Explain the state of industrial development in mid-nineteenth century of India.

অথবা / Or

- (b) ব্ৰিটিছ শাসনৰ অধীনত ভাৰতৰ প্ৰধান উদ্যোগসমূহৰ উদ্যোগিক অনগ্ৰসৰতাৰ কাৰণ ব্যাখ্যা কৰা।

Explain the causes of industrial backwardness of India's major industries under the British rule.

7. (a) স্বাধীনতাৰ পূৰ্বৰ সময়ছোৱাত ভাৰতৰ বাজহুৱা ঋণৰ প্ৰকৃতি আৰু বৃদ্ধি ব্যাখ্যা কৰা।

15

Explain the nature and growth of public debt in India during the pre-Independence era.

অথবা / Or

- (b) ব্ৰিটিছৰ অধীনত ভাৰতৰ পৰা অৰ্থনৈতিক নিষ্কাশনৰ ৰূপ, পৰিসৰ আৰু পৰিণাম আলোচনা কৰা।

Discuss about the form, extent and consequence of economic drain from India under the British rule.

Paper : GE-4.3

(Public Finance)

1. তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer as directed of the following :

- (a) পেৰেটো দক্ষতাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

Define Pareto efficiency.

- (b) তলৰ কোনটো বাজহৰা দ্ৰব্য ?

Which of the following is a public good?

- (i) দলং

Bridge

- (ii) ব্যক্তিগত কম্পিউটাৰ

Private computer

- (iii) মোবাইল হেণ্ডচেট

Mobile handset

- (iv) আইপড

iPod

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

- (c) মুক্ত আৰোহীৰ সমস্যা কি ?

What is free rider problem?

- (d) ঋণাত্মক বাহ্যিকতাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

Give an example of negative externality.

- (e) সমান্তৰাল অৰ্থনীতি কি ?
What is a parallel economy?
- (f) SGSTৰ পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা ।
Give the full form of SGST.
- (g) বাজকেষীয় নীতি কি ?
What is fiscal policy?
- (h) কৰৰ প্ৰকৃত বোজা কি ?
What is real burden of tax?

2. তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো
১০০ শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write short notes on any *four* of the following
(**within 100 words each**) :

- (a) বজাৰ ব্যৰ্থতা
Market failure
- (b) বাহ্যিকতাৰ প্ৰকাৰসমূহ
Types of externalities
- (c) কজ তত্ত্ব
The Coase theorem
- (d) কৰৰ অতিৰিক্ত বোজা
Excess burden of tax
- (e) বাজকেষীয় ঘাট
Fiscal deficit

3. (a) চৰকাৰী বিত্তৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ বৰ্ণনা কৰা। 14

Explain the nature and scope of public finance.

অথবা / Or

- (b) চৰকাৰৰ আৰ্বণ্টন, বিতৰণ আৰু সুস্থিৰকৰণ কাৰ্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Describe the allocation, distribution and stabilization functions of government.

4. (a) ৰাজহুৱা ব্যয় ভাৰসাম্যতাৰ লিনদাহাল তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা। 14

Discuss the Lindahl's theory of equilibrium of public expenditure.

অথবা / Or

- (b) ৰাজহুৱা ব্যয়ৰ চেমুৰেলচনৰ লাভ তত্ত্বটোৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

Critically discuss the Samuelson's benefit theory of public expenditure.

5. (a) কৰৰ স্থানান্তৰীকৰণ আৰু আপাতনৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলোৱা কাৰকসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 14

Discuss the factors affecting shifting and incidence of taxation.

অথবা / Or

- (b) কৰৰ আপাতন আৰু স্থানান্তৰীকৰণৰ নব্য-পৌৰাণিক তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।

Discuss the neo-classical theory of tax incidence and shifting.

6. (a) ভাৰতীয় কৰ ব্যৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ বৰ্ণনা কৰা। 14
Explain the features of Indian Tax System.

অথবা / Or

- (b) ভাৰত চৰকাৰে হাতত লোৱা সাম্প্ৰতিক বাজকেষীয় সংস্কাৰসমূহৰ এটা বিশ্লেষণাত্মক পর্যালোচনা আগবঢ়োৱা।

Give an analytical review of recent fiscal reforms undertaken by the Government of India.

★★★